Slovesnost v spomin umrlima pripadnikoma TO na Cesarskem vrhu, sobota, 11. julija 2020, ob 11. uri

Spoštovani svojci, spoštovana župana Občine Logatec in Občine Vrhnika gospod Berto Menard in gospod Daniel Cukjati, spoštovani predsednik Občinskega odbora Združenja za vrednote slovenske osamosvojitve Logatec gospod Jože Leskovec, predsednik Združenja vojnih invalidov in svojcev padlih 91 gospod Drago Koprčina!

Devetindvajset let je, od kar se je zgodil ta tragični dogodek. Devetindvajset let je, od kar ste udeleženci vojne za Slovenijo iz vrst Teritorialne obrambe in Policije na bojnem polju osamosvojili Slovenijo. Odločili ste se, da boste branili našo domovino – tudi s krvjo, če bo potrebno. Zaradi nasprotnika, Jugoslovanske zvezne vlade in Jugoslovanske armade – ki je na slovensko osamosvojitev odgovorila z vojno, je bilo temu res tako. Zmagali ste na bojnem polju in uresničili tisočletne sanje našega naroda. Zato moja generacija in sam do vas čutim izjemno spoštovanje.

Sam sem bil takrat na začetku svojega šolanja. Spominjam se teh časov. Bili so lepi časi, ko smo sanjali o samostojni državi, ter ko smo v današnjih dneh pred devetindvajsetimi leti doživeli veliko olajšanje, ko je bilo konec vojnih spopadov. Žal vojna za Slovenijo ni minila brez človeških izgub. Na tem kraju se spominjamo pokojnih pripadnikov slovenske Teritorialne obrambe Miroslava Moljka in Antona Žaklja, ki sta izgubila življenje v prometni nesreči ob umikanju Teritorialne obrambe s položajev. Zavedam se, da je bilo obdobje slovenske osamosvojitve zlasti za družine, ki ste v vojni za Slovenijo izgubile svoje najdražje, obdobje največje izgube in najtežje osebne preizkušnje.

Življenje je najdragocenejše, kar imamo. In nemočni smo ob neizprosni smrti. Lastno življenje je zato največja žrtev, ki jo lahko človek daruje za domovino in s tem tudi za vse rojake in vse prihodnje rodove. Verjamem, da so ti trenutki, ko se spominjamo naših mladih ljudi, ki so za domovino izgubili svoje življenje, za nas najtežji, po drugi strani pa tudi velika priložnost. Priložnost, da se zazremo k tistemu, kar lahko danes vsakdo izmed nas stori za domovino, in se tudi na ta način pokloni pokojnima Miroslavu in Antonu. Prepričan sem, da sta, ko nas danes Miroslav in Anton spremljata iz večnosti, zadovoljna nad to lepo slovesnostjo, in s tem, da se leto za letom spominjate na njuno žrtev.

Kajti nihče od nas ne ve, kako dolgo bo živel. Sedanji trenutek, ki ga živimo, terja od nas, da delamo dobro po svojih najboljših močeh, ob tem pa se priporočimo za božjo milost. Pred mano kot ministrom za obrambo je veliko izzivov. Zagotovo je med njimi ta, da odpravim dolg, ki ga imamo kot država do padlih v osamosvojitveni vojni in do vseh ranjenih. Zato bom kot minister storil vse, kar je v moji moči, da do naslednjega leta, ko bomo praznovali 30. obletnico vojne za samostojno Slovenijo, to popravimo in se ustrezno oddolžimo vsem tistim, ki ste v osamosvojitveni vojni izgubili svoje najdražje ali bili ranjeni.

Ta izziv je del velike odgovornosti, ki jo je treba posvetiti svojcem žrtev in ranjenim. Hkrati pa sem kot minister za obrambo dolžan zagotoviti Slovenski vojski v družbi mesto, ki si ga zasluži. Slovenska vojska je naša lastna, domača vojska, ki jo sestavljajo naši bratje in sestre, naše državljanke in državljani. Zato težko spremljam vse tiste, ki jo zaničujejo in zmerjajo, ki se do nje obnašajo, kot da bi bila to neka tuja vojska. Včasih imam občutek, da jo nekateri še vedno dojemajo kot nekdanjo Jugoslovansko ljudsko armado, ki se jo je potrebno bati.

Ampak to je naša domača vojska. To je vojska, ki nas varuje in ki nam je blizu. Korenine ima v osamosvojitvenem dogajanju in vojni za samostojno Slovenijo in je naslednica slovenske Teritorialne obrambe. Je eden izmed temeljev slovenske državnosti in vir našega državljanskega ponosa. Tisti, ki jo zmerja z izdajalcem, zmerja vse nas. In ta naša, Slovenska vojska, je v zadnjih desetih letih plačala veliko ceno. Po prvi krizi leta 2008 se je varčevalo predvsem na obrambnem proračunu. Ta je bil praktično razpolovljen. Zdi se, kot da bi nekateri želeli, da vojska umira pri živem telesu. Zato je sedaj prišel čas, da se na vojsko gleda drugače, predvsem pa da se ji zagotovi ustrezna sredstva. Zato sem izjemno vesel, da ima ta vlada popolnoma drugačen odnos do obrambe, do varnosti in tudi do domovine in da je na nek simbolen način na predpraznični dan, 24. junija, sprejela zakon o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski, ki bo vojski v prihodnjih šestih letih zagotovil 780 milijonov evrov za najnujnejše investicije. Ne bosta se cedila med in mleko. Vojska ne bo dobila vsega, kar želi, bo pa dobila tisto, da lahko preživi. Sprejeli smo tudi spremembe zakona o obrambi, ki izboljšujejo status vojakov po 45. letu. Danes smo se pri 45. letu vojakom zahvalili za njihovo služenje domovini. S tem zakonom pa jim omogočamo, da ostanejo zaposleni v državni upravi in jim zagotovimo socialno varnost. Tako bodo vojaki s specialističnimi znanji lahko ostali v Slovenski vojski tudi po dopolnjenem 45. letu.

Verjamem, da se na tem spominskem kraju vsi močno zavedamo, da je vojaško poslanstvo zahtevno poslanstvo, ki nosi s seboj tudi tveganje. Odločitev za poklic vojaka je pogumna odločitev, da stopiš v bran domovini in njenim državljanom. Zavest, da boš v času ogrožajoče krize vpoklican med prvimi, je pomembna razlika med njihovimi in našimi življenji. In veličina poslanstva Slovenske vojske je tudi v tem, da varuje vse nas – tiste, ki jo imamo radi, in tudi tiste, ki je ne spoštujejo.

Ob današnji priložnosti bi se zato rad še posebej zahvalil tudi družinam pripadnikov in pripadnic Slovenske vojske in Policije. Iskreno se jim zahvaljujem za vsestransko podporo, razumevanje ter prilagajanje življenjskim okoliščinam, ki jih s sabo prinašata vojaški in policijski poklic.

Spoštovani,

najlepša hvala organizatorjem te spominske slovesnosti. Bila je izjemno lepa. Obrtniški pevski zbor in orkester slovenske Policije sta ta trenutek naredila še bolj slovesnega. Današnja spominska slovesnost, pa tudi spominska obeležja in poimenovanje vojašnic Slovenske vojske po padlih v vojni za Slovenijo predstavljajo spomin na padle domoljube ter utrjujejo našo vez z njimi. Oni so za nas naredili vse, kar so lahko. Darovali so svoja življenja. Naša dolžnost pa je, da večno ohranjamo spomin na njih. Zato vas vse skupaj vabim, da to počnemo tudi v nadaljnjih letih, da skrbimo in nadgrajujemo življenje na vseh področjih. Verjamem, da je pred našo državo uspešna prihodnost, če bomo le slišali drug drugega in če bomo kljub razlikam znali živeti drug z drugim. Slovenci smo različni, ni pa nobene potrebe, da smo razdeljeni. Zato živimo domoljubno in odgovorno, predvsem pa skrbimo drug za drugega.

Slava vsem padlim v vojni za Slovenijo. Naj počivajo v miru in spominjamo se jih v naših srcih. Naj živi Slovenija!

mag. Matej Tonin

minister za obrambo